

ANEKDOTÁK

Mivel a szüleim a SZETA tagjai voltak, elég közélről nézhettem az eseményeket.

Az egyik markáns emlékem, hogy megyünk valami felvonuláson (március 15-ei tüntetésen), sok láb között gyerekek, nem csak én voltam gyerek, a baráti családoknak ugyanekkora gyerekeik voltak. Nekünk ezek az események inkább afféle gyerekbulik voltak, rohangálás, haverkodás. Egyszer csak feltűnt, hogy mindenki, az én szüleim is, ugyanazt a furcsa szót kiabálják: *demokráciát!* Meg is kérdeztem tőlük, hogy mit jelent az, hogy *demokráciát*, de semmiféle magyarázatot nem tudtak adni. Teljes értetlenséggel álltam az előtt, hogy a szüleim valami olyat mondanak, még hozzá láthatóan nagy hévvel, amiről azt sem tudják, micsoda.

Másik emlékem, hogy amikor „gyűlés” volt nálunk, a nagyszobában vágni lehetett a füstöt. Minket a nővéremmel már korábban lefektettek, de persze az izgalomtól nem tudtunk aludni. Öt-hat éves lehettem, amikor ráadásul mozgott az egyik fogam. A nyelvemmel birizgáltam, kint zaj, beszéd, vita – alvásról természetesen szó sem lehetett. Addig piszkáltam a nyelvemmel a fogam, amíg kiesett. Büszkén és kicsit riadtan jelentem meg a hálóingemben a mamámnál, kezemben a fogammal. Egy pillanat alatt mindenki elfelejtette – legalábbis én akkor így láttam – a fontos dolgokat, és én lettem a fontos dolog, a legfontosabb, mindenki az én fogamra figyelt, és hogy milyen nagy és ügyes vagyok.

Szintén a nyolcvanas évek második felében történt, hogy apám úgy döntött, egy IBM XT típusú számítógépre van szüksége a munkájához. A számítógép valami egészen titokzatos és varázslatos dolog volt a szemünkben. Ki kellett menni érte Bécsbe, egy hozzáértő emigráns ismerős szétszerelte, és a Trabantunk különböző réseibe tömködté, ruhákba csavarta az alkatrészeket, majd otthon egy másik korabeli geek összeszerelte. Bécsben természetesen le voltam nyűgözve a rengeteg édességtől, ami nálunk nem volt kapható, de amiket a külföldi ismerősöktől, vendégektől nagy néha kaptam. A szüle-

imtől, ha jól emlékszem, öt schilling zsebpénzt kaptam, amit arra költhettem, amire csak akartam. Oda mentem egy cukorkabolthoz, és a teljes öt schillinget gumimacira költöttem. Azóta is a szocializmus végét az jelenti számomra, hogy bárhol, bármennyi Haribót vásárolhatok. (És soha többet nem eszem párizsit.) A gumimacikat nagy zacskóba töltötték nekem, én pedig beraktam a Trabant kalaptartójára. Ott természetesen a nyári melegben egyetlen színes tömbbé olvadtak – visszatérő anyám ezt ijedten konstataulta, és elrejtette a macitömböt. Szerencsére én megfeledeztem a zsákmányról, és csak otthon, a hűtőben találtam meg a furcsa, színes, amorf testet. Azóta tudom, hogy a gumimaci vékony szeletekben is ugyanolyan finom, mint maciformájúan.

Szőnyei Dávid

BLOKÁD A BÁBSZÍNHÁZBAN

(Taxisblokád gyerekszemmel)

Egy pénteki napon a szüleimmel együtt bábszínházba mentünk. Örültem, hogy apukám is jön, addig ilyen nem fordult elő. Metróval mentünk a Batthyány térről a Deákra, onnan pedig földalattal. Ez is újdonság volt, mert eddig mindig villamossal mentünk, át a Margit hídon. Szerettem látni a széles Dunát, a Parlamenttel és az egész budai oldallal együtt, de ez most elmaradt.

A bábszínházban alig voltak emberek. A büfé zárva volt, nem kaphattam mogoró alakú rágót. Emlékszem, a nézőtéren rajtunk kívül összesen két anyuka és egy apuka ült a gyerekekkel.

Az előadás 1990. október 26-ra, a taxisblokád kezdetének másnapjára esett. Annak ellenére megtartották, hogy ilyen kevesen voltunk, tehát csak azzal a néhány sorstársammal ordibáltam végig a darabot, akiket elhoztak. De így is sikerült segíteni az állat szereplőknek, hogy észrevegyék a hátuk mögött ólalkodó vadászt. Tetszett, hogy ilyen kevesen vagyunk, mert úgy éreztem, hogy így biztosan az én hangomat hallja meg a szereplő, és sokkal nagyobb befolyásom van az eseményekre.

Apukám nem jött be velünk az előadásra – utóbb megtudtam, hogy elment kenyeret szerezeni, mert akkor a boltok nagy részéből már felvásárolták, és csak nagy nehezen lehetett találni olyat, ahol még volt. A végén ott várt bennünket egy kenyérrel a kezében, és haza is metróval mentünk. Most már az is világos, hogy azért, mert a hidakat elzárták a tiltakozók, és kizárólag a föld alatt lehetett átjutni Budáról Pestre, vagy ahogy akkor láttam, otthonról a Bábszínházba és a Bábszínházból haza.